

วิเคราะห์การปฏิบัติงาน
ขั้นตอนการกู้ยืมเงิน กองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กยศ.
ฝ่ายพัฒนานิสิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โดย นางสาวเจนจิรา สีมาศ
นักวิชาการศึกษา

ตามที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้มีการจัดหน่วยงานให้บริการด้านกู้ยืมเงินแก่นิสิต และมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน กองทุนฯ ประจำคณะ เป็นส่วนในการดำเนินงานด้านการให้กู้ยืมเงินสำหรับนิสิตประจำคณะที่นิสิตสังกัด โดยคณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนานิสิต รับผิดชอบงานด้านทุนการศึกษาต่างๆ รวมถึงงานกองทุนให้ กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ในการนี้ ฝ่ายพัฒนานิสิตได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของงานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ที่จะ ช่วยให้ นิสิตมีค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนและมีค่าครองชีพในขณะที่กำลังศึกษา จึงได้จัดทำขั้นตอนการกู้ยืม เงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ซึ่งเป็นขั้นตอนการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคณะฯ โดยกองทุนได้กำหนด ประเภทของผู้กู้ยืมดังนี้

ผู้กู้ยืมเงินรายใหม่ หมายความว่า นักเรียนหรือนักศึกษาผู้ที่ไม่เคยกู้ยืมเงินกองทุนมาก่อน

ผู้กู้ยืมเงินรายเก่า หมายความว่า นักเรียนหรือนักศึกษาผู้ที่อยู่ระหว่างการศึกษาและเคยกู้ยืมเงินกองทุนมา ก่อน ไม่ว่าจะเคยกู้ยืมเงินจากสถานศึกษาอื่นหรือสถานศึกษาปัจจุบันก็ตาม หรือเป็นผู้ที่เคยกู้ยืมเงินกองทุนมาก่อนและ ได้ชำระหนี้คืนครบถ้วนแล้ว และให้หมายความรวมถึงนักเรียนหรือนักศึกษาที่อยู่ระหว่างการศึกษาและเคยกู้ยืม เงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 และกองทุน เงิน กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกกับรายได้ในอนาคตตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการบริหารกองทุนเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2549 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

1. คำอธิบายขั้นตอนการดำเนิน กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา

ผู้กู้ยืมรายใหม่/รายเก่าจากสถาบันอื่น

ขั้นตอนที่ 1 นิสิตลงทะเบียนขอสิทธิ์เข้าใช้งานระบบ DSL

นิสิตลงทะเบียนเพื่อขอสิทธิ์เข้าใช้งานระบบ Digital Student Loan Fund System (DSL)

- ลงทะเบียนผ่าน Mobile Application ได้ทั้งระบบปฏิบัติการ IOS และ Android
- ลงทะเบียนผ่านเว็บไซต์กองทุน <https://institute.dsl.studentloan.or.th>

ขั้นตอนที่ 2 นิสิตยื่นคำขอกู้ยืมเงินผ่านระบบ DSL

นิสิตยื่นคำขอกู้ยืมเงินพร้อมแนบเอกสารหลักฐานประกอบคำขอกู้ยืมเงิน ดังนี้

2.1 หนังสือให้ความยินยอมเปิดเผยข้อมูล (ดาวน์โหลดได้จากระบบ DSL)

- ผู้กู้ยืมเงิน
- บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง
- คู่สมรส(ถ้ามี)

2.2 สำเนาบัตรประชาชน

- ผู้กู้ยืมเงิน
- บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง
- คู่สมรส(ถ้ามี)

2.3 เอกสารอื่นๆ ตามที่ระบบ DSL กำหนด เช่น หนังสือรับรองรายได้ (กรณีที่ต้องแนบเพิ่มเติม) เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 งานทุน กยศ. กองกิจการนิสิต ตรวจสอบคำขอกู้ยืมเงิน

งานทุน กยศ. กองกิจการนิสิต ตรวจสอบคำขอกู้ยืมเงินและเอกสารประกอบคำขอกู้ในระบบ เช่น

- หนังสือเปิดเผยข้อมูล ผู้กู้/บิดา/มารดา
- หนังสือรับรองเงินเดือนในกรณีมีรายได้ประจำ ของบิดา มารดา/หนังสือรับรองรายได้ ครอบครัวของ บิดา มารดา สำเนาบัตรข้าราชการผู้รับรองรายได้
- รายได้ครอบครัวรวมกันแล้วไม่เกิน 360,000บาท/ปี

ขั้นตอนที่ 4 ระบบ/กองทุน กยศ. พิจารณานุมัติคำขอกู้ยืมเงิน

- อนุมัติโดยระบบ กรณีที่ระบบตรวจสอบพบข้อมูลรายได้จากหน่วยงานภายนอก/ตรวจสอบพบข้อมูลอื่นๆ ซึ่งข้อมูลที่พบเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กองทุนกำหนด
- อนุมัติโดยกองทุน กรณีระบบตรวจสอบไม่พบข้อมูลรายได้จากหน่วยงานภายนอก/ตรวจสอบ ไม่พบข้อมูลอื่นๆ กองทุนจะเป็นผู้พิจารณานุมัติตามเอกสารหลักฐานที่ผู้กู้ยืมเงินส่งเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ 5 ผู้กู้ยืมกรอกข้อมูลในสัญญากู้ยืมเงินและจัดพิมพ์สัญญาเพื่อลงนาม

ผู้กู้ยืมเงินทำการบันทึกข้อมูลในระบบ DSL ตามลำดับ ดังนี้

- 5.1 บันทึกเลขที่บัญชีรับโอนเงินค่าครองชีพ
- 5.2 เลือกการลงนามสัญญากู้ยืมเงินแบบกระดาษ

5.3 เลือกประเภทสัญญากู้ยืมเงิน สัญญาแบบทั่วไป หรือสัญญาตามหลักศาสนาอิสลาม

5.4 ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนก่อนยืนยันข้อมูลทั้งหมดในระบบ DSL หากพบว่าข้อมูลสัญญา กู้ยืมเงินไม่ถูกต้อง ผู้กู้ยืมเงินสามารถแก้ไขข้อมูลในสัญญากู้ยืมเงินให้ถูกต้องได้ ก่อนพิมพ์สัญญากู้ยืมเงิน พร้อมติดต่อสถานศึกษา เพื่อลงนามสัญญากู้ยืมเงิน

5.5 ผู้กู้ยืมเงิน หรือสถานศึกษาทำการพิมพ์สัญญากู้ยืมเงินในระบบ DSL

5.6 ผู้กู้ยืมเงินและผู้แทนโดยชอบธรรม (กรณีผู้กู้ยืมเงินยังไม่บรรลุนิติภาวะ) ติดต่อกับสถานศึกษา เพื่อทำการยืนยันตัวตนและลงนามสัญญากู้ยืมเงิน ภายในระยะเวลาที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 6 งานทุน กยศ. กองกิจการนิสิต บันทึกค่าใช้จ่ายตามจริงของผู้กู้

งานทุน กยศ. กองกิจการนิสิต บันทึกจำนวนเงินค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการศึกษารายภาคเรียน (เฉพาะสถานศึกษาที่มีการเรียกเก็บเงินค่าเทอมกับนักเรียน นักศึกษาได้ตามระเบียบ)

ขั้นตอนที่ 7 ผู้กู้ยืมบันทึกวงเงินในแบบยืนยันเบิกเงินกู้ พร้อมจัดพิมพ์แบบเบิกเงิน

- ผู้กู้ยืมเงินบันทึกจำนวนเงินค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการศึกษา ตามที่ลงทะเบียน เรียนจริง (กรณีที่ผู้กู้ยืมเงินเลือกความประสงค์จะกู้ยืมเงินค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการศึกษา)
- ผู้กู้ยืมเงินเลือกความประสงค์ผู้กู้ยืมเงินค่าครองชีพ (กรณีที่มีรายได้ครอบครัวไม่เกิน 360,000 บาทต่อปี) กรณีไม่มีเลขที่บัญชีให้ระบุเลขที่บัญชีรับโอนเงินค่าครองชีพ
- เลือกการลงนามแบบยืนยันการเบิกเงินกู้ยืมแบบกระดาษ
- ผู้กู้ยืมเงินตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลทั้งหมด หากพบว่าข้อมูลแบบยืนยันการเบิกเงินกู้ยืมไม่ถูกต้อง ผู้กู้ยืมเงินสามารถแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้องก่อน ติดต่อกับสถานศึกษาเพื่อลงนามในแบบยืนยันการเบิกเงินกู้ยืมต่อไป

ขั้นตอนที่ 8 ผู้กู้ยืมจัดส่งเอกสารสัญญาและแบบยืนยันเบิกเงินกู้ยืมที่งาน กยศ. คณะ

ผู้กู้ยืมจัดส่งเอกสารตามรายการ ดังนี้

8.1 สัญญากู้ยืมเงิน (มีทั้งหมด 6 หน้า) เช่นพยานให้ครบทั้ง 2 คน ลงวันที่ส่งสัญญา (วันที่ปัจจุบัน)	1 ชุด
8.2 แบบยืนยันการเบิกเงินกู้ยืม เช่นพยานให้ครบทั้ง 2 คน ลงวันที่ออกบัตร วันที่บัตรหมดอายุ และวันที่ส่งสัญญา (วันที่ปัจจุบัน)	1 ฉบับ
8.3 สำเนาบัตรประชาชนผู้กู้ยืม (เช่นรับรองสำเนาถูกต้อง)	1 ฉบับ
8.4 สำเนาบัตรประชาชนผู้แทนโดยชอบธรรม (ถ้ามีชื่อในวงเล็บ) (เช่นรับรองสำเนาถูกต้อง)	1 ฉบับ
8.5 สำเนาใบเปลี่ยนชื่อ – สกุล (ถ้ามี)	1 ฉบับ

ขั้นตอนที่ 9 คณะตรวจสอบเอกสาร และสแกนไฟล์เอกสารส่งงานทุน กยศ. กองกิจการนิสิต

- 9.1 ตรวจสอบชื่อ/นามสกุลของผู้กู้ยืมเงิน หรือผู้แทนโดยชอบธรรม/ผู้ปกครองตรงกับลายมือ ชื่อจริง
- 9.2 ตรวจสอบการลงรายละเอียดในสัญญากู้ยืมเงินและในแบบยืนยันการเบิกเงินกู้ยืมให้ถูกต้องครบถ้วนและครบทุกช่องตำแหน่ง
- 9.3 ตรวจสอบลายมือชื่อของผู้กู้ยืมเงินหรือผู้แทนโดยชอบธรรม/ผู้ปกครองที่ลงลายมือชื่อ ในสัญญากู้ยืมเงินและในแบบยืนยันการเบิกเงินกู้ยืม ให้เป็นแบบเดียวกันหรือต้องเหมือนกันกับที่ลงลายมือชื่อรับรองสำเนาถูกต้องในเอกสารประกอบ

9.4 การทำสัญญากู้ยืมเงิน กรณีผู้กู้ยืมเงินยังไม่บรรลุนิติภาวะต้องให้บิดา มารดาหรือผู้ปกครองตามกฎหมาย ลงลายมือชื่อในฐานะผู้แทนโดยชอบธรรมด้วย (ห้ามใช้ตราประทับแทนการลงลายมือชื่อ)

9.5 สแกนสัญญากู้ยืมเงิน ที่ลงนามถูกต้องครบถ้วน

9.6 สแกนแบบยืนยันการเบิกเงินกู้ยืม (รายการเรียน) ที่ลงนามถูกต้องครบถ้วน

9.7 สแกนสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน (ที่รับรองสำเนาถูกต้อง) ของผู้กู้ยืมเงินและหรือผู้แทนโดยชอบธรรม (กรณีผู้กู้ยืมเงินยังไม่บรรลุนิติภาวะ)

ขั้นตอนที่ 10 งานทุน กยศ. กองกิจการนิสิตตรวจสอบเอกสารจัดส่งธนาคาร

งานทุน กยศ. กองกิจการนิสิตตรวจสอบเอกสารจัดส่งสัญญากู้ยืมเงิน และในแบบยืนยันการเบิกเงินกู้ยืมและ เอกสารประกอบ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งลงนามถูกต้องครบถ้วนแล้วให้กับธนาคาร

ขั้นตอนที่ 11 ธนาคารโอนเงิน

ธนาคารโอนเงินค่าเล่าเรียนให้กับมหาวิทยาลัย และโอนเงินค่าครองชีพให้กับผู้กู้ยืมเงิน

ผู้กู้ยืม รายเก่าจากสถาบันเดิม (ชั้นปีที่ 2 ขึ้นไป)

ขั้นตอนที่ 1 สถานศึกษาประกาศรายชื่อผู้มีคุณสมบัติกู้ยืมเงิน

งานทุน กยศ. กองกิจการนิสิตประกาศรายชื่อผู้มีคุณสมบัติผ่านเกณฑ์การพิจารณาให้ผู้กู้ยืม

ขั้นตอนที่ 2 งานทุน กยศ. กองกิจการนิสิตบันทึกค่าใช้จ่ายตามจริงของผู้กู้

งานทุน กยศ. กองกิจการนิสิต บันทึกจำนวนเงินค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการศึกษารายภาคเรียน (เฉพาะสถานศึกษาที่มีการเรียกเก็บเงินค่าเทอมกับนักเรียน นักศึกษาได้ตามระเบียบ)

ขั้นตอนที่ 3 ผู้กู้ยืมบันทึกวงเงินในแบบยืนยันเบิกเงินกู้ พร้อมจัดพิมพ์แบบเบิกเงิน

- ผู้กู้ยืมเงินบันทึกจำนวนเงินค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการศึกษา ตามที่ลงทะเบียน เรียนจริง (กรณีที่ผู้กู้ยืมเงินเลือกความประสงค์จะกู้ยืมเงินค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการศึกษา)
- ผู้กู้ยืมเงินเลือกความประสงค์กู้ยืมเงินค่าครองชีพ (กรณีที่มีรายได้ครอบครัวไม่เกิน 360,000 บาทต่อปี) กรณีไม่มีเลขที่บัญชีให้ระบุเลขที่บัญชีรับโอนเงินค่าครองชีพ
- เลือกการลงนามแบบยืนยันการเบิกเงินกู้ยืมแบบกระดาษ
- ผู้กู้ยืมเงินตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลทั้งหมด หากพบว่าข้อมูลแบบยืนยันการเบิกเงินกู้ยืมไม่ถูกต้อง ผู้กู้ยืมเงินสามารถแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้องก่อน ติดต่อสถานศึกษาเพื่อลงนามในแบบยืนยันการเบิกเงินกู้ยืม ต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 ผู้กู้ยืมจัดส่งเอกสารแบบยืนยันเบิกเงินกู้ยืมที่ งาน กยศ. คณะ

ผู้กู้ยืมจัดส่งเอกสารตามรายการ ดังนี้

1. แบบยืนยันการเบิกเงินกู้ยืม เซ็นพยานให้ครบทั้ง 2 คน 1 ฉบับ
ลงวันที่ออกบัตร วันที่บัตรหมดอายุ และวันที่ส่งสัญญา (วันที่ปัจจุบัน)
2. สำเนาบัตรประชาชนผู้กู้ยืม (เซ็นรับรองสำเนาถูกต้อง) 1 ฉบับ
3. สำเนาบัตรประชาชนผู้แทนโดยชอบธรรม (ถ้ามีชื่อในวงเล็บ) (เซ็นรับรองสำเนาถูกต้อง) 1 ฉบับ
4. สำเนาใบเปลี่ยนชื่อ – สกุล (ถ้ามี) 1 ฉบับ

ขั้นตอนที่ 5 คณะตรวจสอบเอกสาร และสแกนไฟล์เอกสารส่งงานทุน กยศ. กองกิจการนิสิต

- 5.1 ตรวจสอบชื่อ/นามสกุลของผู้กู้ยืมเงิน หรือผู้แทนโดยชอบธรรม/ผู้ปกครองตรงกับลายมือ ชื่อจริง
- 5.2 ตรวจสอบการลงรายละเอียดในแบบยื่นยันการเบิกเงินกู้ยืมให้ถูกต้องครบถ้วนและครบทุกช่องตำแหน่ง
- 5.3 ตรวจสอบลายมือชื่อของผู้กู้ยืมเงินหรือผู้แทนโดยชอบธรรม/ผู้ปกครองที่ลงลายมือชื่อ ในแบบยื่นยันการเบิกเงินกู้ยืม ให้เป็นแบบเดียวกันหรือต้องเหมือนกันกับที่ลงลายมือชื่อรับรองสำเนาถูกต้องในเอกสารประกอบ
- 5.4 สแกนแบบยื่นยันการเบิกเงินกู้ยืม (รายภาคเรียน) ที่ลงนามถูกต้องครบถ้วน
- 5.5 สแกนสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน (ที่รับรองสำเนาถูกต้อง) ของผู้กู้ยืมเงินและหรือผู้แทนโดยชอบธรรม (กรณีผู้กู้ยืมเงินยังไม่บรรลุนิติภาวะ)

ขั้นตอนที่ 6 งานทุน กยศ. กองกิจการนิสิตตรวจสอบเอกสารจัดส่งธนาคาร

งานทุน กยศ. กองกิจการนิสิตตรวจสอบเอกสารจัดส่งสัญญากู้ยืมเงิน และในแบบยื่นยันการเบิกเงินกู้ยืมและเอกสารประกอบ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งลงนามถูกต้องครบถ้วนแล้วให้กับธนาคาร

ขั้นตอนที่ 11 ธนาคารโอนเงิน

ธนาคารโอนเงินค่าเล่าเรียนให้กับมหาวิทยาลัย และโอนเงินค่าครองชีพให้กับผู้กู้ยืมเงิน

2. ผลการดำเนินงาน

ปีการศึกษา 2565 มีนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่ส่งเอกสารแบบยื่นยันการเบิกเงินกู้ยืม ดังนี้

ชั้นปีที่	จำนวนนิสิตที่ส่งเอกสารเบิกเงินกู้ยืม
1	อยู่ระหว่างการทำสัญญา และขยายเวลายื่นกู้
2	378 ราย
3	334 ราย
4	250 ราย
มากกว่า ปี 4	6 ราย

3. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

จากขั้นตอนการดำเนินงานการกู้ยืมเงิน กองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กยศ. มีปัญหาและอุปสรรคโดยขอ ยกตัวอย่างดังนี้

1. นิสิตยื่นกู้ไม่ทันตามระยะเวลาที่กำหนด
2. นิสิตดำเนินการขั้นตอนการกู้ยืมเงินไม่ถูกต้อง และส่งเอกสารประกอบการยื่นกู้ไม่ครบถ้วน ทำให้ต้องเสียเวลาแก้ไขเอกสาร หรืออาจไม่ได้รับอนุมัติให้กู้ยืม
3. นิสิตบันทึกวงเงินในแบบยื่นยันการเบิกเงินกู้ยืมผิด เนื่องจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีการจัดการเรียนการสอนหลายหลักสูตร และแต่ละหลักสูตรค่าเทอมไม่เท่ากัน กองทุนจึงบันทึกค่าเล่าเรียนเป็นวงเงินที่ครอบคลุมหลายหลักสูตร ทำให้นิสิตสับสน และบันทึกวงเงินผิด
4. เมื่อนิสิตบันทึกวงเงินในแบบยื่นยันการเบิกเงินกู้ยืมผิด นิสิตต้องยกเลิกแบบยื่นยันการเบิกเงินกู้ยืม แต่นิสิตไปกดยกเลิกสัญญา
5. นิสิตเซ็นเอกสารสัญญา และแบบยื่นยันการเบิกเงินกู้ยืมไม่ถูกต้อง

4. แนวทางการแก้ไขปัญหา

จากตัวอย่างปัญหาที่ยกมาข้างต้น ผู้จัดทำขั้นตอนการดำเนินงานขอสรุปแนวทางการแก้ไขปัญหาดังนี้

1. ปัญหาการยื่นกู้ไม่ทันตามระยะเวลาที่กำหนด อาจเกิดจากการที่นิสิตไม่ได้รับข่าวสาร หรือเปลี่ยนใจยื่นกู้ในช่วงเวลาที่ใกล้จะปิดระบบ ดังนั้น จึงควรมีช่องทางประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย ทันสมัย รวมถึงการแจ้งข่าวสารการเปิดระบบให้ยื่นกู้ไปยังหลักสูตรและสาขาวิชา

2. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์วิธีและขั้นตอนคู่มือการยื่นกู้ในสื่อที่นิสิตให้ความสนใจ รวมถึงการสรุปขั้นตอนที่เข้าใจง่าย เพื่อให้นิสิตสามารถยื่นกู้ได้ถูกต้อง และแนบเอกสารประกอบการกู้ยืมอย่างครบถ้วน

3. มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่นิสิตก่อนที่จะมีการทำสัญญากู้ยืม เพื่อให้นิสิตมีความเข้าใจและป้องกันการเกิดปัญหาในการบันทึกวงเงิน ปัญหาการยกเลิกเอกสารผิด และปัญหาการเซ็นเอกสารที่ไม่ถูกต้อง

5. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการแก้ปัญหา

1. นิสิตสามารถยื่นกู้ได้ทันตามกำหนด
2. นิสิตกรอกข้อมูลการกู้ยืมและส่งเอกสารประกอบการยื่นกู้ยืมอย่างครบถ้วน และได้รับอนุมัติให้กู้ยืม
3. นิสิตบันทึกวงเงินถูกต้อง ลงนามเอกสารถูกต้องครบถ้วน สามารถส่งเอกสารสัญญาและแบบยืนยันการเบิกเงินการเบิกเงินกู้ยืมได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด
4. นิสิตได้รับเงินกู้ยืมตรงตามวงรอบ